

กิ้งก่าหัวแดง

ลักษณะ : ขนาดวัดจากปลายปากถึงกัน 80–95 มม. หางยาว 172–260 มม. ขนาดกลางถึงขนาดค่อนข้างใหญ่ หัวโต หางยาวมากกว่าสองเท่าของความยาวหัวและลำตัว เกือบบนลำตัวชี้ไปทางด้านหลังและด้านบน บริเวณหัวไหล่ไม่พบมีรอยพับ ขาทั้งสองคู่ยาวเรียวและนิ้วยาวเรียวมาก

ลำตัวมีสีได้หลากหลายและแตกต่างกันไปตามอายุ ลูกกิ้งก่าลำตัวสี น้ำตาลคล้ำ หรือสีน้ำตาลอ่อนมาก เมื่อโตขึ้นเป็นกิ้งก่าวัยรุ่น สีจะค่อยๆ คล้ำขึ้น มีแถบสีขาวพาดตามแนวข้างลำตัวสองข้าง เมื่อโตเต็มวัยตัวผู้มีสีออกน้ำตาลเหลือง สีคล้ำบนหัว บนลำตัวและหางมีลายพาดขวางสีคล้ำๆ โดยตลอด เมื่อถึงฤดูผสมพันธุ์ในราวช่วงฤดูฝน ตัวผู้จะมีสีแดงส้มสดบนส่วนหัวและส่วนหน้าของลำตัว โดยสีแดงจะคลุมไปจนถึงประมาณเลขช่วงไหล่ไปเล็กน้อย ลำตัวที่เหลืองและหางสีน้ำตาลเหลือง ตัวเมียสีออกน้ำตาลคล้ำ หรือสีน้ำตาลเหลืองตลอดปี

เขตแพร่กระจาย : มีเขตการกระจายตั้งแต่ทางทิศตะวันตกในอัฟกานิสถาน ปากีสถาน อินเดีย ศรีลังกา ไปทางทิศตะวันออกจนทั่วไปถึงฮ่องกง ตลอดเวียดนาม ลาว กัมพูชา ไทย ลงไปถึงมาเลเซีย และเกาะสุมาตรา

ในบริเวณพื้นที่ป่าสะแกราช พบกิ้งก่าหัวแดงได้ในทุกสภาพป่า และในบริเวณสถานีวิจัยฯ ในฤดูแล้งจะพบชุกชุมในป่าเต็งรังและบางส่วนในป่าดิบแล้ง และตรงรอยต่อระหว่างป่าดิบแล้งกับป่าเต็งรัง ส่วนในฤดูฝนจะขยายพื้นที่หากินและอาศัยเข้าไปในป่าดิบแล้ง และป่าปลูก พบมีจำนวนชุกชุมกระจายไปทั่ว เมื่อเข้าฤดูแล้ง ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในป่าเต็งรังและบริเวณรอยต่อดั้งเดิม

ที่อยู่อาศัย : ในฤดูผสมพันธุ์ ตัวผู้แต่ละตัวจะมีจุดที่คอยเฝ้าจับตาดูตัวผู้ตัวอื่นๆ ไม่ให้เข้ามาในอาณาเขตที่มันยึดครองอยู่ มีพฤติกรรมกางหัวขึ้นลง เปล่งสีแดงบนหัวและลำตัวตอนหน้าให้ชัดเจน และอำพรางกันไปมา แล้วคอยวิ่งไล่ตัวเมียที่เข้ามาในบริเวณ

ทุกเช้าลูกกิ้งก่าจะขึ้นมาเกาะบนยอดต้นเพ็ก ช่วงที่มีแสงแดดอ่อนๆ ตั้งแต่เวลา 7:30–9:00 น. ตัวกิ้งก่าวัยรุ่นขึ้นมาในราว 8:30–9:45 น. ส่วน

กิ้งก่าโตเต็มวัยจะสังเกตเห็นตั้งแต่เวลา 10:00 น. เป็นต้นไป ซึ่งเป็นช่วงเวลาแดดจัด และลูกกิ้งก่ากับกิ้งก่าวัยรุ่นลงไปหากินแล้ว

อุปนิสัย : มีฤดูผสมพันธุ์อยู่ในช่วงฤดูฝน โดยตัวเมียที่มีไข่พร้อมวาง จะไต่ลงมาอาศัยอยู่ที่บริเวณโคนต้น เวลาตกใจจะได้ขึ้นไปเพียงเล็กน้อย ความสูงไม่เกิน 1 ม. ขุดหลุมวางไข่บนพื้นดิน คล้ายๆ กับการวางไข่ของกิ้งก่าหัวสีฟ้า จำนวนและขนาดของไข่คล้ายคลึงกัน

สถานภาพ : มีชุกชุมและมีปริมาณในบริเวณป่าสะแกราชสูงมาก พบกระจายไปทั่วบริเวณในที่โล่งแจ้ง โดยเฉพาะในป่าเต็งรัง พบซากถูกรถทับตายบนถนนในปริมาณสูง 4-5 ตัว ต่อการสำรวจครั้งหนึ่ง

กฎหมายจัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

กิ้งก่าหัวแดง

(ชื่ออื่น : กิ้งก่ารีว, กะปอมแดง, กะปอมไหม)

Changeable Lizard, Red-headed Lizard

Calotes versicolor (Daudin, 1802)

Squamata